

3. Бібліографічні покажчики сільськогосподарської літератури, підготовлені бібліотеками науково-дослідних установ УААН та сільськогосподарських вищих учбових закладів Мінагропрому України, 1969–1999 : ретросп. наук.-допом. бібліогр. покажч. / УААН, ЦНСГБ ; уклад. : Т. Ф. Дерлеменко і З. І. Варга ; наук. ред. М. С. Слободяник. – Київ, 1999. – 54 с.

4. Бібліотечна справа і бібліотекознавство (2001–2005) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НПБУ, ХДНБ ім. В. Г. Короленка ; упоряд. О. А. Політова ; наук. ред. М. С. Слободяник. – Київ, 2008. – 235 с.

5. Українське бібліотекознавство (1991–2008) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НПБУ ; уклад. : М. С. Слободяник, О. А. Політова ; наук. ред. і авт. вступ. ст. М. С. Слободяник. – Київ, 2010. – 168 с.

6. Українське документознавство (1991–2011) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НПБУ ; уклад. : М. С. Слободяник, О. А. Політова ; наук. ред. і авт. вступ. ст. М. С. Слободяник. – Київ, 2012. – 175 с.

7. Бібліотекознавець і бібліографознавець Михайло Семенович Слободяник : біобібліогр. покажч. / уклад. : Р. С. Жданова, О. Г. Кириленко. – Київ, 1999. – 39 с. – (Видатні діячі української книги).

8. Михайло Семенович Слободяник : біобібліогр. покажч. / Кн. палата України ім. І. Федорова ; уклад. М. Б. Проценко. – Київ, 2005. – 43 с.

9. Професор Слободяник Михайло Семенович (1949–2015) : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1974–2015 рр. / НААН України, ННСГБ ; [уклад. : В. А. Вергунов та ін. ; наук. ред., авт. вступ. ст. В. А. Вергунов]. – Київ, 2015. – 147 с. : іл., портр. – (Серія «Біобібліографія діячів науки, освіти, культури України»; кн. 2).

10. *Розанов В. К* всеобщему успокоению нервов / В. Розанов // Новое время. – 1911. – 7 февр.

Valentyna Kononenko,

Head of the Scientific-Bibliographic Department,
Yaroslav Mudryi National Library of Ukraine

The Bibliographic Component of the Scientific Work of M. Slobodianyuk

The article describes activities of the Ukrainian bibliographer, specialist in library, information and documentation studies M. S. Slobodianyuk as a science editor, compiler of reference bibliographic manuals, member of special journals' editorial boards, and founder of bio-bibliographic series.

Keywords: Mykhailo Slobodianyuk, Ukrainian bibliographers, bibliography, documentary study, professional press.

Стаття надійшла до редакції 20.06.2017 р.

УДК 002:021.1:01(092)

Алла Рубан,

наук. співробітник

Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

**«ВИДАТНІ БІБЛІОТЕКОЗНАВЦІ, БІБЛІОГРАФОЗНАВЦІ,
КНИГОЗНАВЦІ ТА ДОКУМЕНТОЗНАВЦІ УКРАЇНИ ТА СВІТУ»:
МИХАЙЛО СЕМЕНОВИЧ СЛОБОДЯНИК**

У статті, підготовленій до річниці пам'яті видатного українського вченого-бібліотекознавця, документознавця й бібліографознавця, доктора історичних наук, професора, члена-кореспондента Міжнародної академії інформатизації Михайла Семеновича Слободяника (1949–2015), розкрито діяльність ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, спрямовану на популяризацію досягнень бібліотекознавців, видатних діячів бібліотечної справи, бібліографів і бібліографознавців, книгознавців та документознавців України та світу.

Ключові слова: біографістика, біографіка, бібліотекознавча біографістика, бібліотечна біографіка, історико-біографічні дослідження, історія бібліотечної справи і бібліографії, бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці, документознавці, віртуальний інформаційно-бібліографічний ресурс, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

Важливим атрибутом культури й суспільної свідомості спрадавна було збереження пам'яті про видатних діячів минулого. Громадський інтерес до біографічних досліджень і публікацій, які сприяють відродженню духовності та культури народу, утвердженню патріотичної свідомості, зміцненню взаєморозуміння між представниками різних етнічних груп населення, зростає з року в рік. Бурхливе зростання такого інтересу наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. значною мірою відбулося завдяки новітнім інформаційним технологіям, появі й поширенню поряд з друкованою біографікою систем електронної біографічної інформації [7, с. 15–16]. Завданнями бібліотечної біографіки як частини вітчизняної гуманітарної культури, на думку Т. І. Ківшар, можна вважати виявлення й аналіз різних видів історико-біографічних джерел та біографічної інформації, вивчення особливостей біографічного письма, отримання біографічних знань, відтворення біографій діячів бібліотечної справи, бібліотекознавців, бібліографів й бібліографознавців, а також осіб, пов'язаних з бібліотечною діяльністю [4, с. 100].

Останнім часом з'являється чимало наукових праць, зокрема монографій, дисертаційних робіт; створюються електронні ресурси, біографічні довідники; укладаються бібліографічні посібники, присвячені як історії української бібліографії й бібліотечної справи, так і окремим ученим і культурним діячам; публікуються статті, що відображають доробок видатних постатей. Бібліотечній біографії належить помітне місце і в створюваному Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого спільно із фахівцями інших книгозбірень України науково-довідковому ресурсі «Українська бібліотечна енциклопедія».

У II пол. XX – на поч. XXI ст. життя й діяльність видатних бібліотекознавців, бібліографознавців, книгознавців як минулого, так і сучасності, досліджували Н. Бачинська, Н. Березюк, О. Бодак, Г. Бородіна, М. Вальо, М. Васильченко, І. Верба, Г. Власова, І. Войцехівська, С. Волкова, О. Галета, С. Глибицька, Л. Гнатенко, М. Гуменюк, Т. Гуртовенко, Л. Дегтяренко, Т. Добко, В. Добровольська, О. Дорошенко, Л. Дубровіна, С. Євсеєнко, О. Завальнюк, Т. Заморіна, О. Збанацька, С. Зворський, М. Зніщенко, І. Каганов, Н. Капустіна, О. Кириленко, Т. Ківшар, Г. Ковальчук, М. Коломійцева, О. Колосовська, С. Комський, І. Корнейчик, Н. Королевич, М. Кострова, С. Косяк, М. Кривенко, С. Кулешов, Л. Кусій, М. Кучинський, Н. Кушнаренко, Т. Литвин, І. Лозинський, О. Луговський, О. Лянсберг, В. Мазманьянц, К. Мацелюх, В. Мільман, Т. Мяскова, Т. Новальська, Л. Одинока, О. Онищенко, А. Перепеча, В. Прокопчук, О. Пукас, В. Ракитянська, Н. Рибчинська, О. Ровнер, П. Рогова, Т. Самойленко, В. Сєдих, М. Сенченко, М. Слободяник, Н. Солонська, А. Соляник, С. Сохань, Ф. Стеблій, О. Степченко, Н. Стрішенець, О. Супронюк, Н. Тамм, Н. Фрідьева, О. Харгелія, І. Цибенко, А. Чачко, М. Чегринець, П. Чекалін, І. Черняк, М. Швалб, Н. Шеліхова, У. Яворська, Б. Якимович, Н. Яременко та ін.

Т. Ківшар, проаналізувавши біографічну інформацію про бібліотекознавців та діячів бібліотечної справи України XX – початку XXI ст., обґрунтувала основні тенденції та етапи розвитку української бібліотечної біографіки [3; 4]; Л. Дубровіна дослідила деякі методологічні питання щодо створення бібліографічного словника бібліотекознавців та бібліотечних діячів України [2]; Н. Стронська, здійснивши огляд джерел та найважливіших електронних бібліографічних ресурсів бібліотек, подала загальну концепцію побудови відкритого інтегрованого електронного біобібліографічного ресурсу «Українська бібліографія в особах» [12].

У незалежній Україні захищені кандидатські, докторські дисертації, що висвітлюють життя й наукову спадщину відомих вітчизняних діячів, – П. Абрамовича (К. Мацелюх), М. Балліна (В. Ковальчук), М. Брайчевського (О. Бодак), Д. Доброї (М. Зніщенко), І. Кревецького (У. Яворська), І. Крип'якевича як книгознавця (Т. Литвин), Ю. Меженка (Н. Стрішенець, О. Галета), М. Петрова (С. Сохань), С. Сірополка (Р. Кіра), М. Таранька (Л. Кусій), І. Франка як книгознавця й видавця (Б. Якимович), М. Ясинського (С. Арутюнова), бібліографічні аспекти в діяльності М. Грушевського (І. Цибенко), внесок українських діячів у розвиток бібліотечної справи в 1918–1941 рр. (Л. Гарбар) та ін.

На нинішньому етапі розвитку суспільства головним завданням, що стоїть перед установами культури, науки і освіти, є забезпечення відкритого доступу користувачів до різних джерел інформації, зокрема до тих, які інформують про досягнення у бібліотекознавстві, бібліографознавстві, книгознавстві, документознавстві. Завдяки Інтернету в наукових бібліотеках стала можливою мережева взаємодія в області колективного створення й використання бібліотекознавчих інформаційних ресурсів, спеціальних сайтів, електронних бібліотек із метою організації доступу до накопичених масивів, що є найбільш ефективною і перспективною інформаційною технологією і засобом наукової і культурної комунікації. Такі види ресурсів останніми роками стали створюватися і про видатних бібліотекознавців.

Уперше в Україні у червні 2009 р. фахівці відділу науково-методичного забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за ініціативою її першого директора П. І. Рогової розпочали створення на веб-порталі бібліотеки віртуального інформаційно-бібліографічного ресурсу (ІБР) «Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу» (<http://dnpp.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-бібліотекознавці/>). Його метою є популяризація наукових досягнень видатних діячів, ознайомлення з їхнім життям, діяльністю, творчою спадщиною, а також висвітлення втілення їхніх ідей в практику. Названий проект сприяє самоосвіті бібліотекарів, поглибленню їхніх знань в питаннях розвитку вітчизняного й зарубіжного бібліотекознавства, підвищенню їхнього професійного рівня.

Структуру ІБР складають біографія діяча; бібліографія його праць та матеріалів про нього; окремі повнотекстові твори (праці особи та публікації про неї, що відзначаються особливою вагомістю); фотогалерея; а також

матеріали, що розкривають діяльність установи, яка носить ім'я особистості (за наявності); нагороди, премії, пам'ятники, наукові читання, пов'язані з цією видатною особою тощо, а також посилання на інтернет-ресурси, зокрема веб-сайти, які висвітлюють її діяльність.

Проект є відкритим, його керівництво підтримує участь в ньому інших книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, а також бібліотек інших систем і відомств як України, так і зарубіжних країн.

У період із 2009-го до 2014 р. користувачам ІБР було представлено доробок 14 видатних осіб, які розробляли наукові основи бібліографознавства, книгознавства та бібліотекознавства, прокладали нові шляхи в бібліотечній практиці: українського бібліографа, книгознавця, бібліотекознавця, геополітика, історика та мемуариста Лева Юстимовича Биковського (1895–1992); історика української бібліографії, бібліограф-практика, талановитого літературознавця Михайла Прокоповича Гуменюка (1918–1988); видатного бібліотекознавця і бібліографа, автора «Десяткової класифікації», одного із видатних бібліотечних діячів США, засновника школи бібліотечної справи при Колумбійському університеті (першого в світі спеціалізованого освітнього закладу з підготовки бібліотекарів) Мелвіла Дьюї (1851–1931); українського бібліографа, видавця, перекладача, громадського діяча, секретаря Бібліографічної комісії НТШ у Львові, редактора Івана Титовича Калиновича (1884–1927); вченого-бібліотекознавця, організатора бібліотечної справи в СРСР, педагога, канд. пед. наук, одного із засновників Московського бібліотечного інституту (нині – Московський державний університет культури і мистецтв) Федора Івановича Каратигіна (1892–1957); українського критика, бібліографа, фольклориста, лексикографа, перекладача, громадського діяча Михайла Федоровича Комарова (1844–1913); державного, партійного, бібліотечного діяча СРСР, теоретика і організатора радянської педагогіки й системи народної освіти Надії Костянтинівни Крупської (1869–1939); літературознавця, критика, бібліографа, публіциста Юрія Олексійовича Меженка (1892–1969); бельгійського бібліографа, книгознавця, документаліста, мислителя, підприємця, громадського діяча й борця за мир, одного з тих, кого вважають батьками-засновниками теорії інформатики Поля Отле; кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника, доцента Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, заслуженого працівника культури України, директора-організатора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені

В. О. Сухомлинського Павли Іванівни Рогової (1947–2014); російського книгознавця, бібліографа, соціолога-експериментатора, бібліопсихолога, письменника Миколи Олександровича Рубакіна (1862–1946); українського вченого-бібліографа, книгознавця, літературознавця, бібліофіла, громадського діяча, бібліографа і редактора Укрдержвидаву (нині видавництво «Україна») Федора Кузьмовича Сарани (1921–1955); визначного вченого, громадського й політичного діяча, культуролога, історика освіти, педагога, бібліотекознавця, книгознавця, журналіста, красзнавця, музеєзнавця, бібліографа, біографіста, перекладача, редактора Степана Онисимовича Сірополка (1872–1959) та видатного бібліотекознавця, бібліографа, заслуженого діяча науки РРФСР (1945), доктора педагогічних наук (1949), одного з фундаторів бібліотечної школи в Харкові, організатора першого в Російській імперії Наукового відділу бібліотекознавства Любові Борисівни Хавкіної (1871–1949).

12 серпня 2015 р. перестало битися серце видатного українського вченого-бібліотекознавця, документознавця й бібліографознавця, доктора історичних наук, професора, дійсного члена Всеукраїнської громадської організації «Академія наук вищої освіти України», члена-кореспондента Міжнародної академії інформатизації М. С. Слободяника. На ушанування пам'яті людини, з ім'ям якої пов'язана ціла епоха сучасної історії бібліотекознавства та документознавства, фахівці відділу науково-методичного забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в 2016 р. підготували присвячений їй ресурс (<http://dnpb.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-бібліотекознавці/слободяник-м-с/>).

Знаний бібліотекознавець, документознавець, педагог – таким бачить Михайла Семеновича Віктор Анатолійович Вергунов, чия стаття лягла в основу біографічної довідки, в якій відображено основні етапи науково-педагогічної діяльності М. С. Слободяника [1]. Бібліографія вченого налічує понад 220 наукових праць, що яскраво відображає плідний 45-річний шлях становлення та формування цієї особистості, її ґрунтовний внесок у розвиток методології, теорії та історії бібліотекознавства, бібліографознавства та документознавства, є свідченням широти наукових зацікавлень вченого. Основним джерелом для наповнення рубрики «Бібліографія праць та публікацій про життя й діяльність» став підготовлений в 2015 р. фахівцями Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН біобібліографічний покажчик

«Професор Слободяник Михайло Семенович (1949–2015)» [8], в якому відображені монографії, підручники, навчальні посібники, статті з періодичних видань, наукових збірників, матеріалів конференцій та інших наукових форумів, написаних одноосібно та у співавторстві, праці за науковою редакцією вченого. Окрім покажчика, у цій рубриці представлено публікації як самого бібліотекознавця, так і присвячені йому, що побачили світ протягом 2015–2016 рр. і не ввійшли в бібліографічний посібник. Повнотекстову базу праць, що містить 28 позицій, укладачі наповнювали, використовуючи джерела Інтернету. Усі вони дають уявлення про подвижницьку працю науковця, його значний внесок у розвиток бібліотекознавства, документознавства; науково-педагогічну, організаторську й громадську діяльність. Формуючи фотогалерею, упорядники прагнули показати різні аспекти професійної діяльності неординарної особистості. Світлина, представлена тут, дають змогу побачити Михайла Семеновича в юнацькі роки, під час виступів на конференціях, форумах, у публічних дискусіях, у колі родини, друзів, колег. У рубриці «Ушанування пам'яті» відображено заходи з презентації біобібліографічного покажчика «Професор Слободяник Михайло Семенович (1949–2015)», що відбулися 18 вересня 2015 р. в Національній науковій сільськогосподарській бібліотеці Національної академії аграрних наук України (<http://dns.gb.com.ua/2015-09-18-podii-Slobodyanyk.html>), на яких зазначалося, що «презентаційне видання стане взірцем шанування людини, пам'яттю про добрі справи для наступних поколінь», а також бібліотекознавчі студії, присвячені пам'яті цієї видатної особистості, – «Михайло Семенович Слободяник – вчений і педагог» (<http://www.nbuv.gov.ua/node/2610>) й «Інформаційно-комунікаційна діяльність наукових бібліотек в умовах формування суспільства знань» (<http://nbuv.gov.ua/node/3267>), що відбулися відповідно 9 грудня 2015 р. й 15 грудня 2016 р. у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського.

Віртуальному інформаційно-бібліографічному ресурсу «Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу» присвячено кілька публікацій співробітників ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [9–11], про нього згадують у своїх статтях М. І. Комарова й А. М. Шилін [5, с. 51] та Н. Т. Стронська [12, с. 20; 13, с. 628–629]. Остання зазначає, що цей ресурс є «найбільш професійно укладеним та детально розробленим» серед електронних ресурсів біографічної інформації про українських бібліотекознавців і

бібліографознавців [13, с. 628]. В. І. Попик, генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, директор Інституту біографічних досліджень НБУВ, доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, у доповіді «Здобутки і завдання українських бібліотек в інтеграції та поширенні ресурсів біографічної інформації», виголошеній на секції «Біографічна інформація в сучасному освітньому, науковому, культурному інформаційному просторі», що відбулася в межах Міжнародної наукової конференції «Інноваційна модель наукової бібліотеки XXI століття» (НБУВ, 9–10 жовтня 2012 р.), звернув увагу на створені Державною науково-педагогічною бібліотекою України ім. В. О. Сухомлинського ІР «Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці, документознавці України та світу», «Видатні педагоги України та світу» та «Педагоги-новатори України», відзначивши їхнє змістовне наповнення та технічне виконання [6, с. 58; 7, с. 337]. На веб-порталах деяких бібліотек існує посилання на нього.

Аналіз щорічних статистичних даних відвідувань ІБР на порталі нашої бібліотеки показав, що кількість його користувачів з кожним роком збільшується. Так, якщо в 2009 р. їх було трохи більше шестисот, то в 2015 – близько 2,5 тис.

У 2014 р. у межах НДР «Організація і методика створення галузевих бібліотечно-інформаційних ресурсів для освітнянської галузі України» було проведено дослідження «Моніторинг відвідування віртуального інформаційно-бібліографічного ресурсу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського «Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу», яке дало змогу виявити динаміку зацікавленості ним дистантними користувачами книгозбірні. Проаналізувавши стан його відвідування протягом 2011–2014 рр., виявивши сторінки ресурсу, найбільш запитувані відвідувачами, а також найпоширеніші пошукові фрази, з якими користувачі приходили на ІБР, можна зробити висновок, що бібліотечна спільнота поінформована про його існування, а ресурс користується популярністю. Крім того, він допомагає у вивченні історії розвитку бібліографії, бібліотечної й книжкової справ, пробуджує інтерес до самоосвіти, сприяє популяризації фонду кабінету бібліотекознавства ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського й фондів інших бібліотек.

Список використаних джерел

1. *Вергунов В. А.* Знаний бібліотекознавець, документознавець, педагог / В. А. Вергунов // Професор Слободяник Михайло Семенович (1949–2015) : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1974–2015 роки / НААН, ННСГБ ; [уклад. : В. А. Вергунов, В. В. Добровольська, О. П. Анікіна, Л. М. Татарчук, Л. А. Кириленко]. – Київ : [б. в.], 2015. – С. 4–9.
2. *Дубровіна Л. А.* Деякі методологічні питання щодо створення бібліографічного словника бібліотекознавців та бібліотечних діячів України / Л. А. Дубровіна // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ : [б. в.], 2010. – С. 14–15.
3. *Ківшар Т. І.* Бібліотекознавча біографістика як розділ галузевої біографістики / Т. І. Ківшар // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, наук. б-ка. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2010. – Вип. 2. – С. 10–20. – Бібліогр. : 20 назв.
4. *Ківшар Т. І.* Українська бібліотечна біографіка ХХ – початку ХХІ ст. : етапи й тенденції розвитку / Таїсія Іванівна Ківшар // Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біограф. дослідж. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [редкол. : Т. І. Ківшар (голов. ред.) та ін.]. – Київ : [б. в.], 2011. – Вип. 8. – С. 98–148. – Бібліогр. : 88 назв. та в підрядк. прим.
5. *Комарова М. И.* Участие муниципальных органов управления в гражданско-патриотическом воспитании (на примере Уренского района Нижегородской области) / М. И. Комарова, А. М. Шилин // Представител. власть. – 2013. – № 2/3. – С. 49–54.
6. *Любовець Н.* Біографічна інформація в сучасному освітньому, науковому, культурному інформаційному просторі / Н. Любовець, В. Попик // Бібл. вісн. – 2012. – № 6. – С. 58–61.
7. *Попик В.* Ресурси довідкової бібліографічної інформації: історичний досвід формування, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / Володимир Попик ; [відп. ред. Л. А. Дубровіна ; бібліогр. ред. О. М. Яценко, ред. Т. В. Бишова ; худож. оформ. В. В. Волинська] ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – 518, [1] с.
8. Професор Слободяник Михайло Семенович (1949–2015) : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1974–2015 роки / НААН, ННСГБ ; [уклад. : В. А. Вергунов, В. В. Добровольська, О. П. Анікіна, Л. М. Татарчук, Л. А. Кириленко]. – Київ : [б. в.], 2015. – 147 с.
9. *Роговая П. И.* Виртуальный информационно-библиографический ресурс Государственной научно-педагогической библиотеки Украины им. В. А. Сухомлинского «Выдающиеся документоведы и деятели книжно-библиотечного дела Украины и мира»: опыт формирования и перспективы

розвиття / П. И. Роговая, А. И. Рубан // Библиотечное дело-2012 : библиотечно-информационная деятельность в пространстве науки, культуры и образования. Скворцовские чтения : материалы семнадцатой междунар. науч. конф. (25–26 апр. 2012 г.) / МГУКИ. – Москва : [б.и.], 2012. – Ч. 1. – С. 199–203.

10. *Рубан А. І.* Виртуальний інформаційно-бібліографічний ресурс Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського «Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу» : досвід формування і перспективи [Електронний ресурс] / А. І. Рубан // Королівські читання-2013 «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 24 жовт. 2013 р. : у 2 ч. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. Н. І. Капустіна ; редкол. : В. Д. Ракитянська (голова) та ін.]. – Харків : [б. в.], 2014. – Ч. 2. – С. 45–54. – Бібліогр. : 19 назв. – Режим доступу: <http://ru.calameo.com/read/0006329451e31f2f400d3>.

11. *Рубан А. І.* Особистість в контексті історії бібліотечної справи / Алла Рубан // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2015. – № 2. – С. 68–70. – Бібліогр. : 9 назв.

12. *Стронська Н. Т.* Створення інформаційного ресурсу «Українська бібліографія в особах»: структура інформаційної моделі / Наталія Стронська // Бібл. вісн. – 2015. – № 1. – С. 17–21. – Бібліогр. : 14 назв.

13. *Стронська Н. Т.* Формування мережевих ресурсів українського бібліографознавства та перспективи його розвитку / Н. Т. Стронська // Рукописна та книжкова спадщина України / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ : [б. в.], 2014. – Вип. 18. – С. 621–633. – Бібліогр. : 28 назв.

References

1. Verhunov, V. A. (ed.) (2015). Znanyi bibliotekoznavets, dokumentoznavets, pedahoh [Outstanding librarian, documentalst and pedagogue]. *Profesor Slobodianyuk Mykhailo Semenovych (1949–2015): biobibliohrafichnyi pokazhchuk naukovykh prats za 1974–2015 roky*. Kyiv [in Ukrainian].
2. Dubrovina, L. A. (2010). Deiaki metodolohichni pytannia shchodo stvorennia bibliohrafichnoho slovnyka bibliotekoznavtsiv ta biblioteknykh diiachiv Ukrainy [Some methodological aspects on creating bibliographic dictionary of librarians of Ukraine]. *Dokumentoznavstvo. Bibliotekoznavstvo. Informatsiina diialnist: problemy nauky, osvity, praktyky: materialy 7 mizhnarodnoi nauково-praktychnoi konferentsii*. Kyiv [in Ukrainian].
3. Kivshar, T. I. (2011). Bibliotekoznavcha biohrafistyka yak rozdil haluzevoi biohrafistyky [Librarianship biography studies as a part of subject biography studies]. *Naukovi pratsi Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu im. Ivana Ohiyenka. Seria: Bibliotekoznavstvo. Knyhoznnavstvo, Issue 2*, 10–20. Kamianets-Podilskyi: Akxioma [in Ukrainian].

4. Kivshar, T. I. (Ed.) (2011). *Ukrainska bibliotekna biohrafika 20 – pochatku 21 stolittia: etapy i tendentsii rozvytku* [Ukrainian library biography studies in the 20th and early 21st centuries: stages and tendencies of development]. *Ukrainska biohrafistyka = Biographistica Ukrainica. Issue 8*, 98–148. Kyiv [in Ukrainian].

5. Komarova, M. S. and Shylin, A. M. (2013). Uchastie munitsypalnykh orhanov upravleniia v hrazhdansko-patrioticheskom vospitanii (na primere Urenskoho raiona Nizhehorodskoi oblasti) [Involvement of municipal authorities in civil patriotic education in Urensk district of Nizhnyi Novhorod region]. *Predstavitelnaia vlast, 2/3*, 49–54. [in Ukrainian].

6. Lubovets, N. and Popyk, V. (2012). Biohrafichna informatsiia v suchasnomu osvitiomu, naukovomu, kulturnomu informatsiinomu prostori [Biographical information in modern educational, scientific, cultural information space]. *Biblioteknyi visnyk, 6*, 58–61. [in Ukrainian].

7. Popyk, V. (2013). *Resursy dovidkovoï bibliohrafichnoi informatsii: istorychnyi dosvid formuvannia, suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy rozvytku* [Reference bibliographic information resources: historical experience in formation, current state, problems and prospects of development]. Kyiv. [in Ukrainian].

8. Verhunov, V. A., Dobrovolska, V. V., Anikina, O. P., Tatarchuk, L. M., Kyrylenko, L. A. (2015). *Profesor Slobodianykh Mykhailo Semenovykh (1949–2015): biobibliohrafichnyi pokazhchyk naukovykh prats za 1974–2015 roky*. Kyiv [in Ukrainian].

9. Rogovaia, P. I. and Ruban, A. I. (2012). Virtualnyi informatsionno-bibliograficheskii resurs Gosudarstvennoi nauchno-pedagogicheskoi biblioteki Ukrainy im. V. A. Sukhomlinskogo 'Vydaishchiesia dokumentovedy i deiateli knizhno-bibliotekhnogo dela Ukrainy i mira': opyt formirovaniia i perspektivy razvitiia [Virtual information bibliographic Outstanding documentalists and librarians of Ukraine and the world resource of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine: experience in formation and prospects of development]. *Biblioteknoe delo-2012: bibliotekno-informatsionnaia deiatelnost v prostranstve nauki, kultury i obrazovaniia. Skvortsovskie chteniia: materialy semnadsatoi mezhdunarodnoi nauchnoi konferentsii (Part 1, Moscow, April 25–26, 2012)*, 199–203. Moscow [in Russian].

10. Ruban, A. I. (2014). Virtualnyi informatsiino-bibliohrafichnyi resurs Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi biblioteki Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho 'Vydatni bibliotekoznavtsi, bibliohrafoznavtsi, knyhoznavtsi ta dokumentoznavtsi Ukrainy ta svitu': dosvid formuvannia i perspektyvy [Virtual information bibliographic Outstanding librarians, bibliographers, bibliologists and documentalists of Ukraine and the world resource of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine: experience in formation and prospects]. *Korolenkivski chytannia-2013 'Biblioteky, muzei, arkhivy u media-prostori rehionu': materialy 16 Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, Part 2, Kharkiv, October 24, 2013*. Kharkiv, 45–54. Retrieved from: <http://ru.calameo.com/read/0006329451e31f2f400d3> [in Ukrainian].

11. Ruban, A. I. (2015). Osobystist v konteksti istorii biblioteknoi spravy [Personality in the context of librarianship history]. *Biblioteknyi forum: istoriia, teoriia i praktyka, 2*, 68–70 [in Ukrainian].

12. Stronska, N. T. (2015). Stvorennia informatsiinoho resursu 'Ukrainska bibliohrafia v osobakh': struktura informatsiinoi modeli [Creation of information Ukrainian bibliography in personalities resource: structure of information model]. *Biblioteknyi visnyk, 1*, 17–21. [in Ukrainian].

13. Stronska, N. T. (2014). Formuvannia merezhevykh resursiv ukrainskoho bibliohrafoznavstva ta perspektyvy yoho rozvytku [Network resources of Ukrainian science of bibliography and prospects of its development]. *Rukopysna ta knyzhkovna spadshchyna Ukrainy, Issue 18*, 621–633. Kyiv [in Ukrainian].

Alla Ruban,

Researcher, Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine

'Outstanding Librarians, Bibliographers, Bibliologists and Documentalists of Ukraine and the World':

Mykhailo Semenovykh Slobodianykh

The paper describes the contribution of Ukrainian scientists to the development of national librarianship biography studies; the place and role of libraries in collecting, processing, systematisation and dissemination of information bibliographic resources. It is underlined that there are a lot of scientific papers, in particular, monographs and dissertations, electronic resources, biographic guides, bibliographic tools covering the history of Ukrainian bibliography and library science as well as particular scientists and cultural workers' lives and work. Taking into consideration the main task of the institutions of culture, science and education aimed at providing open access to various information sources, especially those that inform about the achievements of information and communication sciences, the author of the paper reveals how V. O. Sukhomlynskyi SSPL of Ukraine popularises the achievements of librarians, bibliographers, bibliologists and documentalists of Ukraine and the world. The information bibliographic resource dedicated to the outstanding Ukrainian scientist M. S. Slobodianykh is presented within Outstanding Librarians, Bibliographers, Bibliologists and Documentalists of Ukraine and the World project which has been formed by the specialists at the Department for Providing Scientific and Methodical Support to Education Libraries under V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine since 2009.

Keywords: biography studies, biographica, librarianship biography studies, historical and biographical studies, library biography study, history of librarianship and bibliography, librarians, bibliographers, bibliologists, documentalists, virtual information bibliographic resource, V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20.06.2017 р.